

**„BABEȘ-BOLYAI” UNIVERSITY
CLUJ-NAPOCA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOSOPHY
„HISTORY. CIVILIZATION. CULTURE” DOCTORAL SCHOOL**

DOCTORAL THESIS ABSTRACT

**Banatian ploughman writers: peasant journalists and writers
between Austria-Hungary and postcommunist Romania**

Supervisor:

Dr. Toader NICOARĂ

Candidate:

Vlad BARANGĂ

CLUJ-NAPOCA

2022

Table of Contents

Introduction.....	5
I. Origins.....	15
<i>I.1. Land.....</i>	<i>16</i>
<i>I.2. Education</i>	<i>19</i>
<i>I.3. Reading</i>	<i>24</i>
<i>I.4. Dimitrie Birăuțiu's Printing House</i>	<i>29</i>
<i>I.5. Villages and Newspapers</i>	<i>34</i>
<i>I.6. Village Writers</i>	<i>37</i>
<i>I.7. Debuts in Dialect.....</i>	<i>43</i>
<i>I.8. The Ploughman Writers of Banat</i>	<i>47</i>
<i>I.9. Synthesis.....</i>	<i>50</i>
II. From the Great Union to Communism	52
<i>II.1. A Symbol of Tomorrow</i>	<i>52</i>
<i>II.2. Discovering Banat</i>	<i>58</i>
<i>II.3. The Village's Thoughts and Guidance.....</i>	<i>65</i>
<i>II.4. Culture, work and structure.....</i>	<i>69</i>
<i>II.5. The Word of Villages.....</i>	<i>73</i>
<i>II.6. Economy and Society</i>	<i>82</i>
<i>II.7. Science, Culture and Pseudoscience</i>	<i>89</i>
<i>II.8. Dawn of Banat.....</i>	<i>97</i>
<i>II.9. The Correspondence of Vasile Goldiș with a Banatian Peasant.....</i>	<i>106</i>
<i>II.10. Larger Impact.....</i>	<i>113</i>
<i>II.11. Towards New Structures</i>	<i>117</i>
<i>II.12. Betrayed Expectations.....</i>	<i>122</i>
<i>II.13. Disagreements</i>	<i>135</i>
<i>II.14. Editorial Office: Wherever God Wills</i>	<i>146</i>
<i>II.15. Discovering the Ploughman Writers</i>	<i>150</i>
<i>II.16. Brief Notes and Dates</i>	<i>158</i>
<i>II.17. Synthesis</i>	<i>169</i>
III. Communism.....	172
<i>III.1. The New World</i>	<i>172</i>
<i>III.2. Crimes Against Peace</i>	<i>181</i>

<i>III.3. A Different Kind of Writing</i>	186
<i>III.4. Struggle of Life</i>	200
<i>III.5. Twenty Years After</i>	203
<i>III.6. A Relaxation</i>	207
<i>III.7. Lost Manuscript</i>	211
<i>III.8. A Communist Future</i>	213
<i>III.9. The Poets and The Partisan</i>	216
<i>III.10. Synthesis</i>	220
IV. Freedom	222
<i>IV.1. Survivors</i>	222
<i>IV.2. Memory</i>	227
<i>IV.3. Recovery</i>	240
<i>IV.4. Banatian Regionalism</i>	247
<i>IV.5. Synthesis</i>	255
Conclusions	256
Appendix	261
<i>I. Biographical Files</i>	261
<i>II. Publications of the Ploughman Writers</i>	272
<i>III. Images</i>	277
<i>PRESS</i>	278
<i>VOLUMES</i>	284
<i>DOCUMENTS</i>	289
Bibliography	293
SOURCES	293
SYNTHESES	299
GENERAL BIBLIOGRAPHY	301
SPECIAL BIBLIOGRAPHY	303
STUDIES AND ARTICLES	303
ONLINE SOURCES	308

Keywords: Banat, peasants, interwar, communism, politics, press, regionalism

In 1926, Lucian Blaga wrote: “None of the Romanian provinces has such a differentiated ethnographic, anonymous, popular culture as Banat has, and yet none of the Romanian provinces gave birth to as relatively few creative personalities as Banat (...) The culture of Banat is the Baroque of Romanian ethnography.¹”

Fifteen years later, Gabriel Țepelea was discovering here a phenomenon appreciated as unique in the world: the Banatian ploughman writers². Peasants of this region were creating prose, theater, poetry, journalism. Not only were they publishing their work in the urban press, but with great efforts and expenses they were publishing their own rural newspapers, with circulation in the thousands. A unique movement coagulated around these newspapers, an alternative to the defective politics of the interwar period. Among regular Banatians, these writers were hugely successful. However, intellectuals of the period mostly ignored them, despite the efforts of some as politicians and writers Țepelea, Vasile Goldiș or Petre Nemoianu.

The ploughman writers ended their creative activity shortly after communism was installed. Today, Blaga’s paradox still rings true. The rich, novel culture and creation of the historical Banatian peasantry is merely a footnote in historical research.

The present thesis aims to provide a general overview of the phenomenon of Banatian ploughman writers. Their largest newspaper was published for almost two decades and had thousands of subscribers. Then there are the other newspapers and magazines created in villages, alongside many collaborations with urban press, a number of published books and various cultural and political initiatives. The end of all this activity and the sudden anonymity that befell their authors came with stunning speed and totality. The fundamental questions researched in these pages are simple: who were these ploughman writers? What did they create, why did they disappear and why are they almost forgotten today?

Despite its impressive scale, the phenomenon is poorly researched. Generally, the published historical studies are mostly helpful for establishing the context in which it existed. Most of the research that touched upon this subject was linguistic or literary, ignoring or misunderstanding its social and political aspects.

¹ Lucian Blaga, *Barocul etnografiei românești / The Baroque of Romanian Ethnography*, in „*Banatul*”, Timișoara, no. 1, 1926, p. 3-4

² Petru Vintilă, *Țăranii condeieri din Banat / The Banatian ploughman writers*, în „*Albina*”, București, nr. 37, 1978, p. 2

The most important research available today remains Gabriel Țepelea's 1943 book, *The Ploughman Writers of Banat*. Țepelea invented the term "ploughman writer", which covers all these authors regardless of their main interest: journalism, poetry, theater and so on, almost always in a mix of variable proportions.

In the communist era, their creation was not a good fit for the "new world" and their political activity was kept under silence. After 1989, the phenomenon remained in the shadows. Modern research initiatives mostly cover the related phenomenon of Banatian dialectal literature, which was born and evolved in parallel with that of the ploughman writers.

Most of the information contained herein originates in written sources. Today, few of those who knew the interwar ploughman writers are still alive. Even fewer of them or of those familiar with the later generation understood their passion and had an appreciation for their work. Our qualitative research was thus mostly deprived of interviews. And yet, the voices of the ploughman writers and of those who knew them are present here, recovered from their correspondence and manuscripts which can be surprisingly intimate and open in comparison with their published materials.

Due to the nature of the phenomenon, much information was extracted from the press, especially from interwar village newspapers. During communism, a small number of Banatian intellectuals were writing about the phenomenon. The ideological slant makes these more recent sources somewhat untrustworthy. There are few studies and articles after 1989. Unpublished resources inherited from the ploughman writers – correspondence and manuscripts – compensate these gaps in knowledge and reveal new aspects of the cultural impact of the transition to communism.

The thesis consists of four chronological chapters. **Chapter I** delves on the origins and initial activities of the ploughman writers. The Banatian context that favored their appearance is investigated. A first step was the Ottoman reform of 1690 that gave land to peasants. Austria took over the region in 1716. In the following decades, the new reign brought administrative reforms and grand infrastructure projects. Banat's population had a spectacular growth, favored by foreign colonists and pro-natalist policies.

Guided by Illuminism, the Austrian overlords encouraged the educational process in Banat. Hundreds of Romanian language schools were built, and mandatory education was implemented. Tensions related to mandatory Hungarian language education appeared in the

late 19th century, but school attendance and literacy remained high. In 1930, this region had the highest percentage of literates in Romania: over 70%³.

Also towards the end of the 19th century newspapers and magazines penetrated Banatian villages – especially those written in Romanian. Their editors started publishing more and more content tailored to this new audience. The first content published by a ploughman writer was an 1895 series of comic short stories, signed with the pseudonym Florinel. The ploughman writers and the Banatian dialectal literature appeared almost at the same time. After 1905, the newspapers and magazines printed by Dimitrie Birăuțiu in Budapest enjoyed great success in Banat. The peasants came up with a distribution network for these and started publishing in ever increasing numbers in their pages. Part of the peasantry was thus able to invest time, money and effort in journalism and culture. Motivated by the national struggle and encouraged by certain figures, regular peasants started writing and publishing. This was the first generation of the ploughman writers. Today, we know almost nothing of most of them – the usage of pseudonyms condemned them to anonymity. Of others, we know a little thanks to their and Birăuțiu's writings. Some of the greatest interwar ploughman writers started here, in Birăuțiu's magazines, at the age of adolescence.

Chapter II focuses on the period in between the Great Union and 23rd August 1944, the peak of the phenomenon. In its first years, Banat was being discovered by intellectuals from other regions. It was an exotic land for them. Camil Petrescu and Liviu Rebreanu noticed the ebullient popular culture of the region – and the existence of the ploughman writers. The first newspapers of the ploughman writers came into existence: *Țăranul / The Peasant* in 1919 and *Poporul Românesc / The Romanian People* in 1922, both influenced by Birăuțiu. Their greatest publication, *Cuvântul Satelor / The Word of Villages*, launched in 1926 and was active for almost 20 years. Almost all major ploughman writers published in its pages.

The ploughman writers' literature and newspapers reveal novel perspectives, which are barely mentioned in Romanian historiography. Of note are the comparisons between life in Austria-Hungary and life in Romania, which are sometimes even shocking. The Romanian administration was considered inferior to the imperial one, and its actions were perceived as absurd. The politicians were almost universally regarded as demagogues detached from the reality of the common folk. The ploughman writers were also observing Romania's external policies and were comparing them to those of other states. An evolution becomes apparent:

³ *Enciclopedia României. Volumul II – Țara Românească / Encyclopedia of Romania. Volume II – The Romanian Land*, Imprimeria Națională, București, 1938, p. 116

social, economical and political issues were initially seen through the lens of national struggle. The disappointment that followed the Union made the writers more interested in their root causes and led to more complex and less idealistic proposals. Their newspapers also wrote about the problems encountered by Romanians in Yugoslavia's Southern Banat, a subject that was ignored by Romanian authorities.

The ploughman writers had remarkable cultural and political initiatives, especially as they continued during the economic crisis. They came up with theatrical tours, they were militating for syndicate unions, and *Cuvântul Satelor* even opened a shop in Timișoara, thus proving that the principles they were writing about were valid. This success shows that the writers were connected to the needs and wants of their intended audience. Intellectuals in the big cities were unsure of how to approach this phenomenon. Certain contacts between these two worlds are remarkable: Vasile Goldiș and Liviu Rebreanu knew of Paul Târbățiu's efforts to publish a general knowledge magazine, and during the war Gabriel Țepelea was trying to popularize the phenomenon. The present thesis reveals new information on how his 1943 book was written.

Captivating personalities were active during these years: Ioan Ciucurel, creator and director of *Cuvântul Satelor*; Paul Târbățiu, the first ploughman writer that Gabriel Țepelea met – and the one he was closest to; Maria Dogariu, a feminist peasant who founded a magazine; Gheorghe Bălan-Șerban, a peasant from Comloș who was considered an ultraprogressive by the literary critic and historian Perpessicius⁴.

Chapter III covers the period from 23rd August 1943 to December 1989. The phenomenon declined rapidly after Romania switched sides in the war. The village newspapers were shut down by the competition with the Party's publications and by general shortages and other difficulties. Frontul Plugarilor (The Ploughmen's Front), an organization whose rise was partially helped by *Cuvântul Satelor*, contributed to its end. The writings of the ploughmen were not to the taste of the new overlords – as evidenced by absurd requests coming from the censors and editors during the first decades of communism.

The letters and correspondence of the ploughman writers are critical for understanding the end of their activity. It and certain manuscripts reveal the way in which individuals, families and communities perceived, justified and rationalized the traumas imposed by deportation, collectivization and the new social and cultural customs. Certain intellectuals who were their friends were now undesirable, persecuted and imprisoned. Some of these

⁴ Emil Șimăndan, *Călătorie prin veac: Gabriel Țepelea în dialog cu Emil Șimăndan / Journey Through the Age: Gabriel Țepelea in Dialogue with Emil Șimăndan*, p. 29

relationships were resumed after 1965. The cultural thaw of the following decade allowed some ploughmen to write again and even enjoy a certain degree of recognition. However, the final decade of communism brought new restrictions.

Chapter IV investigates the way in which the phenomenon was perceived after 1989, when the last survivors started publishing again and a modest recovery effort began. Gabriel Țepelea kept mentioning them, but their movement sank into obscurity. In the year 2000 only three of those who published in the interwar period were alive, plus another two of similar age but with later debuts. That last one passed away in 2013.

After 2000, the Banatian Village Museum of Timișoara began to research and conserve the phenomenon. Some archives were partially recovered; most had been destroyed or lost in the communist era. In 2007, ploughman writer Iosif Cireșan Loga donated a large collection of documents, ethnographic and assorted items (coins, rocks etc.), previously intended to form the basis of a museum in Bocșa. His efforts in this direction and the obstacles he encountered after 1989 are detailed in this chapter. During the past 15 years, magazines have started to be edited again in Banatian villages, and some manuscripts and interwar books authored by ploughman writers have been published in low circulation.

However, a great gap still remains in the research of this phenomenon. During the communist era, some ploughmen started writing about their past activity, but their manuscripts are incomplete or lost. The decades of communism altered the memory and mentalities of the region. The evolution of the Banatian mental collective is glimpsed through researching the phenomenon. Its basics remain the same, but the great changes brought on by communism introduced new elements which are strongly active today. There is a continuity of Banatian multiculturalism, but administrative and social problems signaled by the ploughmen writers have been exacerbated by communism.

A complete analysis of the creations of the ploughman writers is beyond the means of individual research, even those of one focused on the interwar period. We hope that the story of the ploughman writers, as written in these pages, will be a starting point for a variety of future research projects, whose results will help recover a forgotten cultural treasure. In the future cultural capital of Europe, the “literary Robinsons”, as nicknamed by Țepelea, are forgotten. By exploring their legacy, their dream of furthering knowledge can be accomplished for a new age and for a new generation.

Bibliography

Sources

Unpublished sources

- Mitropolia Banatului, Timișoara – Fondul Dr. Aurel Cosma
- Muzeul Satului Bănățean, Timișoara – Arhiva Condeierilor Plugari
- Arhiva personală Paul Târbățiu
- Paul Târbățiu, *Un fenomen cărturăresc: „Plugarii condeieri din Banat”*, f.a., manuscris
- Paul Târbățiu, *Țăranii din Banat – Date și note fugare asupra evoluției gospodăriei și altor rosturi țărănești*, 1942, manuscris

Published sources

Volumes published by ploughman writers

- Calendarul țăranilor pe anul 1931. Tiparul Tipografiei Felix Weiss, Oravița, 1930
- Calendarul sătenilor pe anul 1936. Tiparul Tipografiei Felix Weiss, Oravița, 1935
- CIREȘAN-LOGA, Iosif: Jurnal (Selecții) Vol. I – Activitate de cenaclu. Editura Artpress, Timișoara, 2019
- FRUMOSU, Ion: Oameni dintre apele doinelor. Editura Facla, Timișoara, 1972
- FRUMOSU, Ion: Întoarcere spre începuturi. Editura Facla, Timișoara, 1980
- OANCEA, Petru E.; Anotimpuri, Ed. a II-a. Editura David Press Print, Timișoara, 2013, p. 13.
- TÂRBĂȚIU, Paul (redactor): Calendarul Țărănimii pe anul 1941. Tipografia „Băncii Oravițana”, Oravița, 1940

Press (articles published in „Cuvântul Satelor”)

- Un cuvânt către fruntașii satelor. Rostul gazetei noastre, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 1, 1 decembrie 1926, p. 1
- Pavel Blidariu, După 8 ani de zile., în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 1, 1 decembrie 1926, p. 1
- Petru Zestreanu, Ungaria ne îmbie împrumuturi agricole, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 5, 1927, p. 2
- Cum și cine a înființat „*Cuvântul Satelor*”, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 16, 2 aprilie 1927, p. 1
- Pentru cei cari nu cunosc această revistă, în *Cuvântul Satelor*, an I, nr. 16, 1927, p. 1

- Cum a fost întâmpinat Cuvântul Satelor, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 16, 2 aprilie 1927, pp. 3-4
- Ioan Ciucurel, O punere la punct, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 18, 1927, p. 2
- „*Cuvântul Satelor*”, anul I, nr. 19, 23 aprilie 1927, pp. 1-5
- „Cuvântul Satelor” a fost sistat, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 25, 11 iunie 1927, p. 1
- Întrunirea fondatorilor gazetei „Cuvântul Satelor”, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 25, 11 iunie 1927, p. 2
- Pavel Blidariu, Un cuvânt către cetitori, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 30, 27 iulie 1927, p. 2
- Ce scriu alții despre noi?, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 36, 1927, pp. 1-2
- Ioan Ciucurel, Cum a fost întâmpinat Cuvântul Satelor, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 42, 15 octombrie 1927, p. 1
- Încă o minune a veacului: televiziunea, în „*Cuvântul Satelor*”, anul I, nr. 42, 15 octombrie 1927, p. 2
- 1 Decembrie, în „*Cuvântul Satelor*”, an I, nr. 49, 1927, p. 2
- mare furtună peste întreaga Europă., în „*Cuvântul Satelor*”, anul II, nr. 4, 21 ianuarie 1928, p. 3
- T. A., Demascarea lui Rothermere, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 6, 4 februarie 1928, p. 3
- Stupefiantele, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 9, 25 februarie 1928, p. 1
- Ioan Ciucurel, Tonuri îngrijorătoare, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 14, 31 martie 1928, p. 1
- Nicolae Humă-Bogdan, Polemică gazetărească, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 14, 31 martie 1928, pp. 1-2
- Ioan Ciucurel, Expoziția agricolă dela Budapesta, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 14, 31 martie 1928, p. 2
- Semiton, Cămătărie neomenoasă, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 27, 1928, p. 1
- Apel pentru „Fondul de organizare al plugarilor”. Acum ori niciodată!, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 35, 1 septembrie 1928, pp. 1-2
- În preajma unei mari serbări, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 41, 1928, pp. 1-2
- Nenorocita întâmplare a fratelui Vucu Secășanu, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 44, 4 noiembrie 1928, p. 3

- Ioan Ciucurel, Sfârșitul unui regim, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 45, 11 noiembrie 1928, p. 1
- Aureliu Novac, Ce așteaptă țărănimea dela noul guvern. Scrisoare deschisă d-lui Prim Ministru Iuliu Maniu, în „*Cuvântul Satelor*”, an II, nr. 47, 24 noiembrie 1928, p. 1
- Ioan Ciucurel, Zece ani de la Unire, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 48, 1928, p. 1
- Ioan Ciucurel, După prima neluare în seamă, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 3, 12 ianuarie 1929, p. 1
- Un mic răspuns la o însinuare, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 6, 2 februarie 1929, p. 2
- Artiști satelor, în „*Cuvântul Satelor*”, anul III, nr. 9, 23 februarie 1929, p. 1
- Cum scriu ziarele din Budapesta despre noi?, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 9, 1929, p. 2
- Pavel Blidariu, Semne rele, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 15, 6 aprilie 1929, p. 1
- Ioan Ciucurel, La 10 Mai, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 20, 1929, p. 1
- Cum decurg serbările dela Alba-Iulia?, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 21, 1929, p. 1
- „Sosirea fraților din America la serbări”, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 21, 1929, p. 1
- „Și opoziția va lua parte la serbările dela Alba-Iulia”, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 21, 1929, p.2
- „Serbarea de 10 Mai la București”, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 21, 1929, p. 2
- Ioan Ciucurel, Hora de la Alba-Iulia, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 21, 1929, p. 1
- Pavel Blidariu, „Miss”-surile la Alba-Iulia, în *Cuvântul Satelor*, an III, nr. 21, 1929, p. 3
- „Știri mărunte” în *Cuvântul Satelor*, an III, nr. 21, 1929, p. 3
- Ioan Ciucurel, Guvernul să nu uite..., în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 22, 1929, p. 1
- „Marile serbări dela Alba-Iulia.”, în *Cuvântul Satelor*, an III, nr. 22, 1929, p. 2
- „Știri mărunte” în *Cuvântul Satelor*, an III, nr. 22, 1929, p. 3
- Ce lucrează Parlamentul?, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 23, 1 iunie 1929, p. 1
- Împrumuturi pentru plugari, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 23, 1 iunie 1929, p. 1
- Pavel Blidariu, Impresii dela Albaba-Iulia, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 23, 1929, p.3
- Petre Petrică, Biata opincă, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 29, 20 iulie 1929, p. 2
- Va fi potop de ape pe întreg pământul, în „*Cuvântul Satelor*”, nr. 31, 2 august 1929, p. 3
- Unul care a încercat să puște în lună, în „*Cuvântul Satelor*”, anul III, nr. 32, 10 august 1929, p. 3
- Ioan Ciucurel, Răspuns la întâia scrisoare, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 35, 31 august 1929, p.1

- Ioan Ciucurel, Mai mult naționalism!, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 37, 14 septembrie 1929, pp. 1-2
- *** Încă un tovarăș de drum, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 39, 28 09 1929, p. 4
- Ioan Ciucurel, Românii de peste hotare și minoritarii noștri, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 40, 5 octombrie 1929, p. 1
- Ioan Ciucurel, Ne năpădesc domnii!, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 43, 26 octombrie 1929, p. 1
- Ioan Ciucurel, În 1 decembrie – glossa Unirii –, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 48, 1929, p. 1
- Ioan Ciucurel, Trei ani de zile, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 48, 1929, p. 1
- Pavel Blidariu, Dezrobire economică și unire sufletească, în *Cuvântul Satelor*, an III, nr. 48, 1929, p. 1
- Partid agrarian, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 50, 14 decembrie 1929, p. 1
- Încă o foaie jidovească despre problema agricolă, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 50, 14 decembrie 1929, pp. 2-3
- Învățații se întrec să înpuște în lună., în „*Cuvântul Satelor*”, anul III, nr. 50, 14 decembrie 1929, p. 4
- Preoții și organizarea plugarilor, în „*Cuvântul Satelor*”, an III, nr. 51-52, 25 decembrie 1929, p. 2
- Ioan Ciucurel, Orientare, în „*Cuvântul Satelor*”, FN, 1930, p. 1
- Petru Petrică, Când se învârtește pământul!, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 3, 18 ianuarie 1930, p. 2
- Ioan Ciucurel, O nouă îndrumare a plugăriei, în „*Cuvântul Satelor*”, anul IV, nr. 3, 18 ianuarie 1930, pp. 2-3
- Memoriul plugarilor către Dl Ministru al agriculturii, Dl Ion Mihalache, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 5, 1 februarie 1930, pp. 1-3
- Ce vezi când treci în Ungaria? Din însemnările unui călător, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 16-17, 1930, p. 4
- Ne-o iau alții pe dinainte, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 22, 1930, p. 1
- Descoperirea unei noi planete din stăpânirea Soarelui: «Transneptuniana», în „*Cuvântul Satelor*”, anul IV, nr. 26, 28 iunie 1930, p. 4
- Pavel Blidariu, Banca plugarilor din Banat, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 31, 10 august 1930, 1929, p. 1

- Obradoviciu, Rolul educativ al gazetei Cuvântul Sat. în masele poporului bănăţan, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 32, 17 august 1930, p. 2
- Ioan Ciucurel, Aflarea leacului ofticei, în „*Cuvântul Satelor*”, anul IV, nr. 39, 4 octombrie 1930, p. 3
- Ioan Ciucurel, Să dăm grâu la vite!, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 40, 11 octombrie 1930, p. 1
- Să se scadă dările plugarilor, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 43, 1 noiembrie 1930, p. 1
- Reorganizarea gazetei noastre, în „*Cuvântul Satelor*”, an IV, nr. 47, 29 noiembrie 1930, p. 3
- Petre Petrică, Banatul primejduit!, în „*Cuvântul Satelor*”, an V, nr. 50, 1930, p. 2
- Paul Târbăţiu, Păcatele noastre, în „*Cuvântul Satelor*”, an XI, nr. 45, 14 noiembrie 1937, pp. 1-2
- scrisoare de clarificarea a dlui Petru Groza, în „*Cuvântul Satelor*”, an XI, nr.45, 14 noiembrie 1937, p. 4
- apreciere a plugarilor purtători de slovă grupaţi în jurul gazetei „*Cuvântul Satelor*”, în „*Cuvântul Satelor*”, an XVII, nr. 8, 21 februarie 1943, p. 3
- Conferinţa la Radio despre plugarii dela „*Cuvântul Satelor*”, în „*Cuvântul Satelor*”, an XVII, nr. 12, 21 martie 1943, p. 1
- Gheorghe Bălan-Şerban, O critică şi un răspuns, în „*Cuvântul Satelor*”, an XVIII, nr. 7, 13 februarie 1944, p. 2
- Paul Târbăţiu, Un Christos al ţărănimii!, în „*Cuvântul Satelor*”, an XIX, nr.29, 7 octombrie 1945,p.3
- Cuvântul Frontului Plugarilor, în „*Cuvântul Satelor*”, an XIX, nr. 30, 14 octombrie 1945, p. 3
- Pavel Blidariu, Un memoriu alarmant către d. primministru Dr. Petru Groza, în chestia desfiinţării cazanelor ţărăneşti, în „*Cuvântul Satelor*”, an XX, nr. 12, 21 martie 1946, p.3
- Ioan Ciucurel, Prea mulţi plugari!, în „*Cuvântul Satelor*”, an XX, nr. 3 (49), 28 martie 1946, p. 1
- Cum ştie să se poarte Ing. Găvănescu, în „*Cuvântul Satelor*”, an XX, nr. 20 (56), 23 mai 1946, p. 4
- „Frontul Plugarilor” nu are nimic de spus?, în „*Cuvântul Satelor*”, an XX, nr.22(58), 6 iunie 1946 ,p. 3

- Pavel Blidariu, Politica prețurilor, în „*Cuvântul Satelor*”, an XX, nr. 29, 25 iulie 1946, p.1

Press (assorted articles)

- Ilie Crăciunel, Să brăzdăm viitorul dorit, în „*Țăranul*”, 6/19 octombrie 1919, p. 1
- Petru Bohariu, Ioan Ciucurel, După un an de muncă, în „*Poporul Românesc*”, nr. 48, 22 decembrie 1923, p. 1
- Paul Târbățiu, Urare „Poporului Românesc”, în „*Poporul Românesc*”, nr.48, 22 decembrie 1923, p.3
- Paul Târbățiu, Ne descrește populația., în „*Gura Lumii*”, an I, nr. 16, 20 octombrie 1927
- Câteva cuvinte pentru cărturarii dela sate, în „*Zorile Banatului*”, anul I, nr. 1, 1928, pp. 2-3
- Nicolae Humă-Bogdan, Chemare la Cooperație!, în „*Zorile Banatului*”, anul I, nr. 1, 1928, p. 11
- „*Zorile Banatului*”, an II, nr. 1, ianuarie 1929, p. 12
- „*Zorile Banatului*”, an II, nr 5-6, mai-iunie 1929, p. 2
- Tata Oancea, Din războiul mondial., în „*Vasiova*”, anul VI, nr. 1, 1 ianuarie 1934, p. 3
- „Suflet Nou”, an I, nr. 1, 15 august 1934, p. 1
- Tata Oancea, Din războiul mondial., în „*Vasiova*”, anul VI, nr. 15-17, 15 august – 15 septembrie 1934, p. 7
- Maria Dogaru, în „*Suflet Nou*”, 15 august 1935, apud: Înaintașii noștri: Maria Dogaru, în Vatra Cărașului, anul VI, nr. 12 (2), decembrie 2008, p. 4
- Petre Petrică, *Dumitru Brânzei*, în „*Suflet Nou*”, nr. 6-7, 1937, p. 3
- Gheorghe Bălan-Șerban, Însemnări dintr’o excursie agricolă, în „*Suflet Nou*”, an IV, nr 4, aprilie 1937, pp. 2-3
- Cuvânt lămuritor, în „*Zorile Banatului*”, nr. 1, 1938, p. 1
- 1 Decembrie, în „*Zorile Banatului*”, nr. 5, 1938, p. 1
- profeție a Craiului Munților. 1 Decembrie, în „*Zorile Banatului*”, nr. 5, 1938, p. 1
- EROISMUL Dinastiei Române, în „*Zorile Banatului*”, nr. 5, 1938, pp. 1-2
- Două decenii dela marea unire, în „*Zorile Banatului*”, nr. 5, 1938, p. 2
- Din epoca de întregire, în „*Zorile Banatului*”, nr. 5, 1938, p. 2
- Străinătatea și Economia Românească, în „*Zorile Banatului*”, nr. 5, 1938, p. 2
- Foileton. Revoluția anului 1918, în „*Zorile Banatului*”, nr. 5, 1938, p. 2

- Paul Târbățiu, 1 Decembrie – După 20 de ani – , în „Zorile Banatului”, nr. 5, 1938, p. 3
- Gogu Popescu, 1 Decembrie 1918 – 1 Decembrie 1939, în „Zorile Banatului”, nr. 33, 1939, p. 1
- G. A. P., Marele Voievod Mihai – Speranța de Măine, în „Zorile Banatului”, nr. 33, 1939, p. 1
- Petre Petrică, La douăzeci de ani..., în „Suflet Nou”, nr. 12, 1939, p. 8
- Gheorghe Ciurcea, Primul pas, în „Voința Banatului”, anul XXIII, nr. 27, 4 iulie 1943, p. 1
- Ion Frumosu, Li-e milă, în „Scrisul Bănățean”, nr. 2, 1953, pp. 77-78
- Ion Frumosu, Trei lanțe de pământ, în „Scrisul Bănățean”, anul VII, nr. 8, August 1956, pp. 38-49
- Paul Târbățiu, Gheorghe Cătană, în câteva aduceri aminte, în „Drapelul Roșu”, Timișoara, 1957, nr. 3745, p. 3
- Paul Târbățiu, Poveste, în „Drapelul Roșu”, anul XIV, nr. 4037, 15 decembrie 1957, p. 4

Syntheses

- BENEĂ, Doina (redactor responsabil): Studii de istorie a Banatului XVII-XVIII (1993-1994). Tipografia Universității de Vest din Timișoara, Timișoara, 1996
- BITTE, V.I., T. Chis, N. Sârbu, Dicționarul scriitorilor din Caraș. Editura Timpul, Reșița, 1998
- CIUREA, Petru P., Constantin C. Falcă: Cărășeni de neuitat Partea I. Editura Eurostampa, Timișoara, 2009
- CIUREA, Petru P., Constantin C. Falcă: Cărășeni de neuitat Partea a II-a. Editura Eurostampa, Timișoara, 2009
- CIUREA, Petru P., Constantin C. Falcă: Cărășeni de neuitat Partea a VIII-a. Editura Eurostampa, Timișoara, 2010
- CIUREA, Petru P., Constantin C. Falcă: Cărășeni de neuitat Partea a XI-a. Editura Eurostampa, Timișoara, 2011
- FALCĂ, Constantin C.: Cărășeni de neuitat Partea a XXIV-a. Editura Eurostampa, Timișoara, 2014
- GAVRELIUC, Alin: Mentalitate și societate Cartografii ale imaginarului identitar din Banatul contemporan. Editura Universității de Vest, Timișoara, 2003

- HAȚEGAN, Ioan: Habitat și populație în Banat (secolele XI-XX). Editura Mirton, Timișoara, 2003
- IORGA, Nicolae: Istoria Presei Românești dela primele începuturi până la 1916. Editura Atelierele Societății Anonime „Adeverul”, București, 1922
- JURMA, Gheorghe: Presa și viața literară din Caraș-Severin, Reșița, 1978
- LĂCĂTUȘ, Daniel: Fețele durerii. Apel la memorie vol. I: Personalități decedate în închisorile comuniste. Editura StudIS, Iași, 2018
- LUPAȘ, Ioan: Contribuțiuni la istoria ziaristicii românești ardelene. Editura Asociațiunii Astra, Sibiu, 1926
- MÂNDROANE, Maria: Tipologia așezărilor rurale din Valea Carașului, județul Caraș-Severin, vol. I. Editura Brumar, Timișoara, 2011
- MUNTEAN, Vasile V.: Contribuții la istoria Banatului. Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1990
- MUNTEANU, Ioan (coord.): Banatul și Marea Unire 1918. Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1992
- MUNTEANU, Ioan: Banatul istoric (1867-1918). Vol. I. Așezările. Populația. Editura Excelsior Art, Timișoara, 2006
- MUNTEANU, Ioan: Banatul istoric (1867-1918) Vol. III. Școala. Educația. Editura Excelsior Art, Timișoara, 2008
- MUREȘANU, Ioan: Istoriografia românească din Banat și realizarea unității politico-statale. Editura Excelsior Art, Timișoara, 2007
- PETCU, Marian (coord.): Istoria jurnalismului din România în date. Editura Polirom, Iași, 2012
- RADU, P., D. Onciulescu: Contribuții la istoria învățământului din Banat pînă la 1800. Editura Litera, București, 1977
- ȚÎRCOVNICU, Victor: Contribuții la istoria învățământului românesc din Banat (1780-1918). Editura Didactică Pedagogică, București, 1970
- UNGUREANU, Cornel: Literatura Banatului. Istorie, personalități, contexte. Brumar, Timișoara, 2015

GENERAL BIBLIOGRAPHY

- Călinarul „Poporului Român” pe anul comun 1905. Tipariul Tipografiei „Poporul Român”, Budapesta, 1904
- Calendarul Poporului Român, an XI. Budapesta, 1913, p. 92
- Publicațiunile periodice românești (ziare, gazete, reviste). Institutul de arte grafice Carol Göbl, București, 1913
- Almanahul Banatului 1929. Editura „Almanahul Banatului”, 1928
- AGACHE, Catinca: Fenomenul literar românesc din Banatul sârbesc-Voivodina. Editura Feed Back, Iași, 2008
- BABEȚI, Adriana (coord.), Cornel Ungureanu (coord.): Europa Centrală Nevroze, dileme, utopii. Editura Polirom, Iași, 1997
- BABEȚI, Adriana (coord.), Cornel Ungureanu (coord.): Europa Centrală Memorie, paradis, apocalipsă. Editura Polirom, București, 1998
- BRANC, Simona: Generații în schimbare Modele de educație familială în Banatul secolului XX. Editura Lumen, Iași, 2008
- BUGARIU, Valentin: Pictorul Filip Matei. Întregiri biografice și artistice. Editura Tiparnița, Arad, 2017, p. 14
- BUZĂRNESCU, Ștefan: Un model de interculturalitate activă Banatul românesc. Editura de Vest, Timișoara, 2004
- CĂTANĂ, George: Antologie. Editura Întreprinderea Poligrafică Banatul, Timișoara, 1969
- CĂTANĂ, George: Basme, povești și balade. Editura Facla, Timișoara, 1984
- CENDA, Ioan-Nicolae: Romulus Fabian. Editura Eurostampa, Oravița, 2002
- CONSTANTIN, Traian: Sârbii în Lescovița. Editura Tiparul Tipografiei Diecezane, Caransebeș, 1937
- COSMA, Aurel: Prin Timișoara de altădată. Editura Facla, Timișoara, 1977
- CRIȘCIU, Titus: Nașterea zilei de azi. Editura Facla, Timișoara, 1983
- DAVID, Ioan: Presa și cultura. Editura Artpress / Augusta, Timișoara, 2006, pp. 27-30
- DĂIANU, Ilie: Scrieri. Ediție îngrijită, prefață, note și bibliografie de Ilie Moise, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2010
- DELAMARINA, Victor Vlad: Ăl mai tare om din lume. Editura Facla, Timișoara, 1972
- DUDAȘ, Vasile: Pavel Rotariu. Editura Excelsior Art, Timișoara, 2002, p. 27

- IORGA, Nicolae: Pagini alese din însemnările de călătorie prin Ardeal și Banat, vol. I. Editura Minerva, 1977
- IRINEU, Cora: Scrisori Bănățene. Editura Facla, Timișoara, 1975
- IZVERNICEANU, Damian: În codrul Boșneagului – povestiri. Editura Facla, Timișoara, 1986
- JURJICĂ, Timotei (coord.): Județele patriei Caraș-Severin. Editura Sport-Turism, București, 1981
- JURMA, Gheorghe: Descoperirea Banatului. Editura Timpul, Reșița, 1994
- MARINEASA, Viorel: Litera albă. Editura Facla, Timișoara, 1988
- MEIȚOIU, Ioan (coord.): Stare de dor – poeți și pictori țărani. Editura Sport-Turism, București, 1983
- NEMOIANU, Petre: Amintiri. Editura Artpress, Timișoara, 2012
- NOVACOVICI, Emilian: Monografia comunei Răcășdia jud. Caraș-Severin dela anul 1777-1922. Tipografia Felix Weiss, Oravița, 1923
- NOVACOVICI, Emilian: Folclor Pornografic Bănățan (Partea hazlie), Oravița, 1930
- OALLDE, Petru: Lupta pentru limbă românească în Banat. Editura Facla, Timișoara, 1983
- PĂIUȘAN, Radu: Mișcarea națională din Banat și Marea Unire. Editura de Vest, Timișoara, 1993
- PECICAN, Ovidiu: Regionalism românesc. Editura Curtea Veche, București, 2009
- SIMUȚ, Ion: Literaturile române postbelice. Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017
- STĂNILĂ, Iosif: Cultură și oameni de cultură din Caraș. Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Caraș-Severin, Reșița, 1989
- STOIA-UDREA, Ion: Răscoala Țărănească din Banat dela 1738-39. Editura Uniunii Patrioților, Timișoara, 1945
- ȘIMĂNDAN, Emil: Călătorie prin veac: Gabriel Țepelea în dialog cu Emil Șimăndan, ediția a II-a. Editura Fundației „Ioan Slavici”, Arad, 2000
- TOMOLE, Ioan: Românii din Banat în luptele national-electurale de la începutul secolului al XX-lea. Editura GUTINUL S.R.L, Baia Mare, 2000
- TRAI, Ioan: Asociația Publiciștilor Presei Rurale din Banat. Editura Eurostampa, Timișoara, 2018

- TURCUȘ, Aurel: Poezie în grai bănățean, volumul I. Editura Orizonturi Universitare, Timișoara, 2009
- ȚEPELEA, Gabriel (coord.): Ano, Ano, Logojano. Editura Facla, Timișoara, 1974
- ȚEPELEA, Gabriel: Opțiuni și retrospective. Editura Eminescu, București, 1989
- ȚEPELEA, Gabriel: Călătorie prin veac. Editura Fundației Ioan Slavici, Arad, 2000
- ȚIRIOI, Nicolae: Premise literare. Editura Facla, Timișoara, 1976
- VĂRĂDEAN, Vasile: Monumente bisericesti și culturale din zona Oraviței. Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1981
- ȚEPELEA, Gabriel: Însemnări de taină. Editura Fundației Culturale Române, București, 1997

SPECIAL BIBLIOGRAPHY

- RĂMNEANȚU, Vasile, Lucian Ciucurel: Istoricul gazetei "Cuvântul Satelor" (scris de Ion Ciucurel). Editura Mirton, Timișoara, 2005
- STĂNILĂ, Iosif: Un fenomen bănățean: țărani scriitori, țărani gazetari, țărani compozitori. Editura Timpul, Reșița, 1994
- ȚEPELEA, Gabriel: Plugarii condeieri din Banat. Editura „Cercului Bănățenilor”, București, 1943
- ȚEPELEA, Gabriel: Plugarii condeieri din Banat. Literatura în grai bănățean. Editura Marineasa, Timișoara, 2005

STUDIES AND ARTICLES

- Octavian Codru Tăslăuanu, Victor Vlad Delamarina, în „*Luceafărul*”, Anul VII, Nr. 11-12, 1908, pp. 271-276
- Camil Petrescu, *Brătianu – Imbroane – Crăciunel*, în *Țara*, I, nr 8 (10 iunie), 1920, p. 1
- Camil Petrescu, Țărănism cultural – probleme de prevedere politică, în „*Țara*”, II, nr. 62, 30 martie 1921, p. 1
- Ioachim Dabici, Aduș la colonizarea Șvabilor din Cudriți, în „*Progresul*”, 3 noiembrie 1923, pp.1-2
- *** Sfârșitul unei cariere politice, în „*Țara Noastră*”, Anul V, Nr. 42, 19 octombrie 1924, pp. 1353-1354
- Lucian Blaga, Barocul etnografiei românești, în „*Banatul*”, Anul I, No. 1, Ianuarie 1926, pp. 3-4
- Lucian Blaga, Aurel C. Popovici, în „*Banatul*”, Anul I, No. 2, Februarie 1926, pp. 5-6

- Nicolai Roman, Cântarea lor tristă..., în „*Almanahul Banatului 1929*”, Editura „Almanahul Banatului”, 1928, p. 47
- Noutăți bibliografice, în „*Banatul Literar*”, FN, 1928, p. 3
- Un țăran-poet, în „*Drum nou*”, an VI, nr. 8, 19 februarie 1928
- „*Nădejdea*”, an II, nr. 9, 26 februarie 1928, p. 3
- În loc de „*POȘTA REDACȚIEI*”, în „*Falanga literară și artistică*”, an III, seria II, nr. 45, 15 decembrie 1928, p4
- „*Opaițul Satelor*”, an III, nr. 3, 1 octombrie 1929, p. 7
- Ion Dejica, Zorile Banatului, în „*Societatea de mâine*”, Cluj, an VII, nr. 6, 15 martie 1930, p. 15
- Dorian Grozdan, Emilian Novacovici. Realizările unui dascăl, în „*Luceafărul*”, an II, nr. 2, februarie 1936, p. 88
- Gheorghe Lică-Olt, Cronica, în „*Banatul Literar*”, Anul II, no. 6-7-8, Craiova, Martie-Aprilie-Mai 1936, p. 25-26
- Nicolae Tomiciu, Banatul sub Turci, în „*Brazde Bănățene*”, anul II, nr. 3-4, Timișoara, martie-aprilie 1939
- Activitatea despărțămintelor, în „*Transilvania*”, anul 70, nr. 4, iulie-august 1939, pp. 223-260
- Gheorghe Subu, Gazete populare scrise pe domnește, în „*Foaia noastră*”, an XV, nr 734, 26 mai 1940, p. 5
- Gabriel Țepelea, Plugarii condeieri și problema literaturii populare, în „*România Nouă*”, anul VIII, nr. 33, 29 martie 1941, p. 10
- Petre Nemoianu, Metode pentru îmbunătățirea agriculturii, în „*Curentul*”, an XV, nr. 5040, 26 februarie 1942, p. 1
- Două propuneri practice, în „*Vremea*”, an XIV, nr. 639, 1 martie 1942, p. 14
- Note și comentarii, „*Ardealul*”, an II, nr 29, 26 septembrie 1942, p. 2
- Zeno Vancea, Muzica bănățeană în cadrul „Săptămânei Bănățene”, în „*Revista Banatului*”, an IX, nr 4-6, 1943, pp. 39-42
- Aurel Bugariu, Bibliografia Banatului 1918-1943, în „*Revista Institutului Social Banat-Crișana*”, an XI, ianuarie-aprilie 1943, p. 66
- Daniel Mladin, 11 poeți bănățeni, în „*Dacia*”, FN, 25 ianuarie 1943, p. 2
- Gabriel Țepelea, Plugarii condeieri – Poetul-plugar din Comorâștea Banatului, în „*Universul Literar*”, anul LII, nr. 3, 30 ianuarie 1943, p. 4

- Ștefan Cumpănaș, La parastasul Mariei Dogaru, în „*Poporul Român*”, nr. 5, 31 ianuarie 1943, p. 4
- N. Ivan, Plugarii condeieri din Banat prezentați de Gabriel Țepelea, în „*Dacia*”, an V, nr 136, 22 iunie 1943, p. 2
- Alexandru Jebeleanu, Popa Brenca, în „*Vreerea*”, nr. 3-4, 1-15 februarie 1945, p. 2
- Secretariatul General, Plugari invitați să urmeze cursuri pentru a deveni corespondenți la ziarul „Frontul Plugarilor”, în „*Frontul Plugarilor*”, 26 ianuarie 1946, p. 3
- Sandu Mădincea, Intelectualii și plugarii, în „*Lumea Nouă*”, 13 octombrie 1946, p. 2
- Atitudinea provocatoare a unui inginer dela UDR., în „*Lumea Nouă*”, 13 octombrie 1946, p. 5
- Liviu Țimna, Despre evoluția unui poet, în „*Scrisul Bănățean*”, nr. 3, 1954, pp. 217-218
- Candidații Frontului Democrației Populare, candidați ai întregului popor muncitor, în „*Drapelul Roșu*”, anul XIII, nr 3738, 28 decembrie 1956, p. 1
- Aurel Cosma Jr., Activitatea ziaristică a lui Camil Petrescu la Timișoara, în „*Orizont*”, Anul XX, nr. 5 (181), Timișoara, mai 1969, pp. 9-12
- Ion Stoia-Udrea, Ultimul căpitan de steag, în „*Orizont*”, nr. 30, 1972, p. 6
- Aurel Cosma jr., Publicistul țaran Ilie Crăciunel (1883-1940), în „*Orizont*”, nr. 4, 3 august 1972, p. 5
- Marian Odangiu, Cu Liviu Târbăț, în „*Orizont*”, nr. 28 (490), 1977, p. 3
- *** „Două cărți folositoare” în *Foaia Poporului*, Sibiu, anul VI, duminică 12/24 iulie 1898, p. 341
- Nicolae Douca, Damian Izverniceanu – preocupări folcloristice, în „*Banatica*”, X, Muzeul de Istorie al Județului Caraș-Severin, Reșița, 1990, pp. 515-520
- Nicolae Pătruț, Un poet țaran din Cenaclul „Paul Târbățiu” și-a ținut ascunse poeziile 5 ani, în „*Renașterea Bănățeană*”, 7 decembrie 1993, p. 5
- Ionel Bota, Interviu Gabriel Țepelea, în „*Timpul*”, Reșița, 29 iulie 1994, pp. 1-2
- Luminița-Letiția Bejan, Implicațiile reformei agrare asupra proprietății și veniturilor țărănești din Banatul interbelic reflectate de cercetările sociologice ale perioadei, în Doina Benea (redactor responsabil), *Studii de istorie a Banatului XVII-XVIII (1993-1994)*, Tipografia Universității de Vest din Timișoara, Timișoara, 1996, p. 285
- Horațiu Groza, Despre ridicarea și dezvelirea statuii doctorului Ioan Rațiu din Turda, în „*Acta Mvzei Napocensis*”, 34.II, 1998, pp. 395-405

- Marcu Mihail Deleanu, Un secol de poezie dialectală cultă în Banat, în „*Dacoromania*”, serie nouă, III-IV, Cluj-Napoca, 1998-1999, pp. 27-32
- Nicolae Săcară, Florin Ban, Considerații administrativ-fiscale cu privire la perioada ocupației otomane în Banat, în „*Vilaietul Timișoarei (450 de ani de întemeiere a pașalâcului) 1552-2002*”, Editura Mirton, Timișoara, 2002, pp. 93-115
- Nicolae Pătruț, În 1946, Ion Balica din Greoni s-a luptat cu Nicolae Ceaușescu în Parlamentul României, în „*Sud-Vestul*”, 15 decembrie 2004, p. 5
- Vali Corduneanu, Un manuscris inedit din 1953 reconstituie istoria longevivei mișcări de la gazeta „Cuvântul
- Satelor“, în „*Agenda*”, nr. 43, 22 octombrie 2005
- Nicolae Irimia, Tinerețea fără bătrânețe a unui octogenar, în „*Sud-Vestul*”, 31 octombrie 2005, p. 5
- Ionel Stoit, Vichentie Avram-Folomoc (1900-1953), în „*Vatra Cărașului*”, anul VI, nr. 12 (2), decembrie 2008, p. 8
- Ionel Stoit, Ion Niță Secoșan (1900-1939), în „*Vatra Cărașului*”, anul VI, nr. 12 (2), decembrie 2008, p. 9
- Nicolae Danciu Petniceanu, Din istoria presei bănățene, în „*Vestea*”, Mehadia, 2009, nr.9
- Sebastian Ștefănuță, Granița și grănicerii bănățeni – o abordare socio-istorică, în „*Revista de sociologie*”, serie nouă, Anul XXI, nr. 1-2, 2010, pp. 137-138, București, 2010
- Carmen Albert, Ocupația sârbă din Banat în memorialistica bănățeană, în „*Analele Banatului, S.N., Arheologie-Istorie*”, XIX, 2011, pp. 449-456
- Ioan David, Etape ale istoriei presei românești din Banat, în „*Anuar 2012*”, Editura Institutului de cultură al românilor din Voivodina, Zrenianin, 2011, pp. 45-54
- Carmen Albert, Cercetarea monografică regională interbelică: cazul bănățean, în „*Sociologie Românească*”, volumul X, nr. 2, 2012, pp. 64-72
- V. Bogdan, „Frișancii” în scrierile lui Tata Oancea, în „*Nedeia*”, anul I, nr. 1, iunie 2013, p. 42-46
- Gabriela Șerban, Manuscrise Tata Oancea, în „*Nedeia*”, anul I, nr. 1, iunie 2013, p.76-82
- Maria Mândroane, Influența academicianului G. Țepelea și a profesorului Teodor Uiuiu asupra condeierilor plugari din Banat și a creatorilor populari din țară, în „*Vatra Cărașului – Supliment*”, anul II, nr. 2, iunie 2013, pp. 25-26
- Virgiliu Bradin, Gazetarul Nicolae Ștefu (Nicu Stejărel), în „*Journal of Humanistic and Social Studies*”, volumul 5, nr. 2 (10), 2014, pp. 141-155

- Ionel Bota, Preocupări pentru folclorul Banatului Montan. Personalități și opere în legătură cu Țara Carașului, în „*Nedeia*”, an II, nr 1 (3), iunie 2014, p. 33-49
- Dumitru Tomoni, Vasile Goldiș, președinte al „ASTREI” (1923-1932). Alegerile de la Timișoara și Caransebeș, în „*Analele Aradului*”, anul I, nr. 1, 2015, pp. 471-489
- Adina Muntean, Presa și prelegerile populare – mijloace de ridicare morală și materială a țaranului bănățean la cumpăna secolelor XIX-XX, în „*Memoria Satului Românesc*”, nr. 13, 2015, Editura Eurostampa, Timișoara, pp. 30-46
- Dumitru Tomoni, Lugojul și „ASTRA” (II), în „*Restituiri bănățene III*”, Editura Eurostampa, Timișoara, 2015, pp. 230-257
- Marcel Sămânță, O rețea culturală rurală, în „*Renașterea Bănățeană*”, nr. 7880, 15 decembrie 2015, p. 2
- Mihai Barbu, Pe urmele lui Camil. La munte, la mare, pe mare și în Circumscripția Oravița, în „*Argeș*”, an XV (I), nr. 3 (405), martie 2016, p. 32
- Virginia Popović, Activitatea publicistică și editorială în Banatul sârbesc la începutul secolului XX, în „*Studii de știință și cultură*”, volumul suplimentar Colocviul Internațional EUROPA: CENTRU ȘI MARGINE, cooperare culturală transfrontalieră, Arad, octombrie 2016, pp. 45-54
- Maria Mândroane, Medalion Miu Epure Buna, în „*Vatra Cărașului*”, anul XVI-XVIII, nr. 32, 33, 34, 35, 36, 2017-2019, p. 44
- Németh Ferenc, Costa Țarina (Czarina Szilárd) (1873–1910) román–magyar költő és műfordító élete és munkássága, în *Studii Interculturale Româno-Maghiare*, Facultatea de filosofie, Novi Sad, 2018, pp. 33-40
- Maria Mândroane, Tiberiu Popovici, *Nicolae Humă-Bogan. Memorialist, publicist, condeier plugar și țaran fruntaș*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2018, pp. 110-111
- Dumitru Tomoni, Alegerile parlamentare din anul 1919 în județul Caraș-Severin, în „*Restituiri Bănățene VII*”, Editura Eurostampa, Timișoara, 2019, pp. 287-317
- Costin Feneșan, „Societatea de Comerț din Timișoara” (“*Temeswarer Commerciens-Gesellschaft*”) – un experiment eșuat al mercantilismului austriac în Banatul imperial (1723-1730), în „*Analele Banatului S.N. Arheologie-Istorie*”, an XXVIII, Muzeul Național al Banatului, Timișoara, 2020, pp. 184-193

ONLINE SOURCES

- Adriana Babeți, Banatul – un paradis între frontiere, în „*Memoria Banatului*”, disponibil la <http://www.memoriabanatului.ro/index.php?page=banat> (2 martie 2022)
- Dumping Of Foreign Cereals, în „*Hansard Report*” Volume 245, disponibil la <https://hansard.parliament.uk/commons/1930-11-26/debates/54791a92-3e35-41d3-a334-800dba33a706/DumpingOfForeignCereals> (8 martie 2022)
- Cicerone Ionițoiu, *Victimele terorii comuniste. Arestați, torturați, întemnițați, uciși. Dicționar*, Editura Mașina de scris, București, 2000, disponibil la http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/dictionar_no/no/dictionar_no_5.html (9 martie 2022)
- Carmen Preotesoiu, Gabriel Țepelea: „N-am vrut să capitulez!»”, 25 aprilie 2006, disponibil la <https://jurnalul.ro/campaniile-jurnalul/viata-mea-e-un-roman/gabriel-tepelea-n-am-vrut-sa-capitulez-22855.html> (14 ianuarie 2022)
- Traian Galetaru, Era păcat de Dumnezeu să nu fi continuat, în „*Suflet Nou*”, 1 septembrie 2007, disponibil la <https://sufletnou.wordpress.com/2007/09/01/hello-world/> (11 decembrie 2021)
- Toma Roman Jr, Amintiri despre Iuliu Maniu: „Ochii lui albaștri impuneau respect”, în „*Jurnalul Național*”, 1 decembrie 2007, disponibil la <https://jurnalul.ro/campaniile-jurnalul/recurs-la-romania/amintiri-despre-iuliu-maniu-ochii-lui-albastri-impuneau-respect-110535.html> (8 martie 2022)
- Ștefan Both, EXCLUSIV A fost conceput primul steag al Banatului: o cruce albă pe fundal verde, în „*Adevărul*”, 5 octombrie 2010, disponibil la https://adevarul.ro/locale/timisoara/exclusiv-fost-conceput-steag-banatului-cruce-alba-fundal-verde-1_50ae286e7c42d5a6639a22f7/index.html (22 martie 2022)
- Feuchter Raumschiff „Friede“ landet am Rhein, 2012, disponibil la <http://www.oberthmuseum.org/news.php> (3 martie 2022)
- Ce trebuie să știe un ministru al agriculturii, în „*Profitul Agricol*”, nr. 2, 18 ianuarie 2012, disponibil la <http://www.agrinet.ro/content.jsp?page=691&language=1> (8 aprilie 2002)
- Antoniu Mocanu, Biserica din Vasiova, o pagina de istorie si credinta, 6 noiembrie 2012, disponibil la <https://caon.ro/biserica-din-vasiova-o-pagina-de-istorie-si-credinta/1199554/> (22 martie 2022)
- Cătălin Radu, „Olteni, go east!” pe zidurile Timișoarei! Este Banatul xenofob? Unii moldoveni sau olteni se simt discriminați, în „*Opinia Timișoarei*”, 2 aprilie 2013, disponibil

- la <http://www.opiniatimisoarei.ro/olteni-go-east-pe-zidurile-timisoarei-este-banatul-xenofob-unii-moldoveni-sau-olteni-se-simt-discriminati/02/04/2013> (22 martie 2022)
- Ștefan Both, Ziua Banatului: 295 de ani de la tratatul de la Passarowitz - „Tot ce ne face azi mândri că suntem bănățeni nu ar fi existat fără acest moment“, în „*Adevărul*“, 21 iulie 2013, disponibil la https://adevarul.ro/locale/timisoara/ziua-banatului-295-ani-tratatul-passarowitz-tot-mandri-banateni-nu-existat-moment-1_51eba050c7b855ff565c358c/index.html (22 martie 2022)
 - Val Vâlcu, Liga Bănățeană, ”fruncea” unui cap prost, 21 iulie 2013, disponibil la https://www.dcnnews.ro/liga-banateana-fruncea-unui-cap-prost_344651.html (22 martie 2013)
 - Silviu Mureșan, Preocupări istorice la Ioan Dimitrie Suci: „Macedo-Românii”, în „*Astra Salvensis – Revistă de istorie și cultură*”, anul III, nr. 2, 2015, disponibil la <https://astrasalvensis.eu/2015-2/> (2 martie 2022)
 - Lansarea „Enciclopediei Banatului” – vol. I: „Literatura“, cu prilejul Zilei Culturii Naționale, 1 februarie 2016, disponibil la <https://academiaromana.wordpress.com/2016/02/01/lansarea-enciclopediei-banatului-vol-i-literatura-cu-prilejul-zilei-culturii-nationale/> (22 martie 2022)
 - Septimiu Moga, Stabilizarea monetară din 1947, în „*Transilvania Reporter*“, 21 februarie 2017, disponibil la <https://transilvaniareporter.ro/opinii/stabilizarea-monetara-din-1947/> (9 martie 2022)
 - Felicia Mioc, Casa memorială-muzeu „Novacovici” din Gârbovăț, „*Independența Română*“, 4 noiembrie, 2018, disponibil la <https://www.independentaromana.ro/casa-memoriala-muzeu-novacovici-din-garbovat/> (2 martie 2022)
 - Cornelia Vlaicu, Comunitatea de avere Caransebeș nu există, decât pe hârtie!, în „*Express de Banat*“, 16 februarie 2020, disponibil la <https://expressdebanat.ro/comunitatea-de-avere-caransebes-nu-exista-decat-pe-hartie/> (2 martie 2022)
 - "Istории ascunse": Procesul Ana Draxin, TVR Timișoara, 2 iulie 2020, disponibil la http://timisoara.tvr.ro/istorii-ascunse-procesul-ana-draxin-video_28266.html (8 aprilie 2022)
 - Cosmin Pîrv, Gafă a premierului Orban, în Banat: Sunt convins că județul Timișoara va avea de câștigat, 21 august 2020, disponibil la <https://www.mediafax.ro/politic/gafa-a-premierului-orban-in-banat-sunt-convins-ca-judetul-timisoara-va-avea-de-castigat-19515514> (22 martie 2022)